

УТВЪРЖДАВАМ!

РЕКТОР:

(проф. д-тн инж. Ч. Дамянов)

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

НА СПЕЦИАЛНОСТТА „Е-ЛИДЕРСТВО“

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:	4.6. ИНФОРМАТИКА И КОМПЮТЪРНИ НАУКИ
ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ:	4. ПРИРОДНИ НАУКИ, МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА
ОБРАЗОВАТЕЛНО -КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН:	МАГИСТЪР
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ:	МАГИСТЪР ПО Е-ЛИДЕРСТВО
СРОК НА ОБУЧЕНИЕ:	1 ГОДИНА ЗА БАКАЛАВРИ ОТ ПН 4.6 2 ГОДИНИ ЗА БАКАЛАВРИ ОТ ДРУГИ ПН
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ:	РЕДОВНА/ЗАДОЧНА

Кои сме ние?

Факултет „Информатика и компютърни науки“ на Международното Висше Училище по Информатика и Електронно лидерство (МВУИЕЛ) „Махатма Ганди“ подготвя магистри по специалността „Е-лидерство“.

Защо да изберем тази специалност?

- @ Електронно лидерство е постигането на дадена цел, при което се разчита на ИКТ посредством насочването на човешки ресурси и използването на ИКТ. По същество електронните лидери са лидери, които се осланят на технологии, за да постигнат цел, достъпна чрез ИКТ.
- @ Електронните лидери са особено характерни за цифровите предприятия. Цифрови предприятия са предприятия от всички сектори на икономиката, които допринасят за икономическа и/или социална стойност посредством използването на цифрови технологии. Те се характеризират с висока степен на използване на нови цифрови технологии, чрез което усъвършенстват корпоративните си интелектуални ресурси, начина, по който контактуват с клиентите си, подобряват дейността си и откриват нови бизнес модели.
- @ Общият брой за търсенето на електронно лидерство в Европа е изчислен на 680 000 души.
- @ Все по-голямото значение на специалистите с електронни умения – по-специално на електронните лидери – означава и че все по-голям брой групи от заинтересовани страни проявяват интерес и участват в дейностите, целящи да гарантират, че търсенето е ясно определено и оценено и че предлагането е достатъчно.
- @ Електронните лидери са от ключово значение за всички видове организации

Обща характеристика

Завършилите магистърската специалност „Е-лидерство“ (ЕЛ) получават диплома за висше образование, ОКС „магистър“ и професионална квалификация „магистър по Е-Лидерство“. Продължителността на обучение е една година (два семестъра), при завършена ОКС „бакалавър“ по специалност, от професионалното направление 4.6 при редовна и задочна форма на обучение. Получените знания, умения и компетенции съответстват на Ниво 7 от Националната квалификационна рамка на Република България.

За студенти, завършили бакалавърска степен от друго професионално направление продължителността на обучение е две години (четири семестъра), като първата година, съгласно учебния план е за изравнително обучение. Студенти с ОКС „бакалавър“ трябва да притежават достатъчен обем от теоретични знания и практически умения по фундаменталните математически и основните за специалността дисциплини на ниво „бакалавър“. При студенти, завършили специалности от области на висше образование, различни от 4. Природни науки, математика и информатика и 5. Технически науки, се изготвя индивидуален план, съобразен с тяхната подготовка, който се приема от ФС на ФИКН.

Основна цел на обучението по специалност „Е-лидерство“ е да подготви високо квалифицирани и широко профилни специалисти със солидна обща подготовка и задълбочени знания и умения на „Е-Лидери“ - бъдещи мениджъри, които ръководят междудисциплинарен персонал и изграждат възможности за иновации в стратегическия бизнес и оперативните модели;

ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ, НЕОБХОДИМИ ЗА УСПЕШНА ПРОФЕСИОНАЛНА ДЕЙНОСТ

Магистърът по специалност ЕЛ ще получи специална подготовка, която ще му даде възможност да заеме професионални позиции, позволяващи му да участва успешно в управлението на малки, средни и големи предприятия, обществени организации и т.н.:

- @ Умения на ИКТ специалист: способностите, необходими за проучване, разработване, проектиране, стратегическо планиране, управление, създаване, консултиране, маркетинг,
- @ продажба, интегриране, инсталиране и администриране, поддръжка, оказване на помощ и сервизни дейности по ИКТ системи.
- @ Умения за електронен бизнес : способности, необходими за използване на възможностите, предоставяни от ИКТ, по-специално интернет; за да се гарантира по-ефикасна и ефективна работа на различните видове организации; за да се използват възможностите за нови начини за осъществяване на стопанска дейност/административни и организационни процеси; и/или за да се създават нови предприятия.
- @ Ефективните електронни лидери съумяват да водят екипи и да управляват технологични системи така, че да отговорят както на местните, така и на глобалните изисквания.

ОБЩА ТЕОРЕТИЧНА ПОДГОТОВКА

Обучението по ЕЛ се изгражда на базата на широк спектър от надграждащи над бакалавърската степен теоретични и практически знания по математика, информатика, компютърни науки и програмиране. Магистърът по ЕЛ ще се научи да:

- @ познава, разбира и прилага теории, концепции, принципи и закономерности в областта на ЕЛ;
- @ формулира теми, свързани с разбирането за електронно лидерство и които се отнасят до Европейската рамка за електронна компетентност (e-CF).
- @ прилага Електронните лидерски умения, които се описват като набор от компетенции (знания, умения и нагласи), които мениджърът в съвременната икономика трябва да притежава, за да инициира и насочва иновациите, използвайки ИКТ и включва умения за ръководство на квалифициран персонал от различни дисциплини.

СПЕЦИАЛНА ПОДГОТОВКА

ЕЛ е важен елемент в управлението на съвременните предприятия и организации. Обучението по ЕЛ се явява базова предпоставка за придобиване на умения от студентите в различни области на съвременното общество. В тази връзка в процеса на обучението си магистрите по ЕЛ ще усвоят трите компонента на е-Лидерските умения, които се изискват от индивида в съвременната икономика за инициране и постигане на цифрови иновации, като:

- @ **Стратегическо лидерство:** Да ръководи интердисциплинарен персонал и да оказва влияние върху заинтересованите страни през границите (функционални, географски)
- @ **Бизнес знания:** Иновации в бизнес и оперативните модели, доставящи стойност за организациите
- @ **Дигитални знания:** Да предвижда и управлява промени за постигане на бизнес резултати, използвайки тенденциите в цифровите технологии като възможности за иновации.

КОМПЕТЕНТНОСТИ

Магистрите по ЕЛ от професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, като бъдещи мениджъри, предприемачи и директори в предприятия притежават

електронни компетенции, които подпомагат разрастването на предприятията, да осъществяват износ и да бъдат свързани с глобалните цифрови пазари. Уменията за електронно лидерство са от основно значение в цифровата икономика.

За да бъдат иновативни и конкурентоспособни в съвременната глобална цифрова икономика, организациите трябва да инвестират в информационни и комуникационни технологии (ИКТ). Ако обаче не са налице подходящите умения, чрез които тези технологии да бъдат използвани ефективно, фирмите са изправени пред значителен риск от пропиляване на инвестициите си и пропускане на важни възможности за растеж и конкурентоспособност.

ПРОФЕСИОНАЛНИ ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ

Ефективните електронни лидери имат Т-образно портфолио от умения. Казано накратко, притежаването на Т-образно портфолио от умения означава, че даден лидер има професионални познания както в областта на ИКТ, така и в областта на икономиката и управлението.

По-точно формулирано, притежаването на Т-образно портфолио от умения означава, че даден лидер има следните умения:

- @ Използване на ИКТ: Вертикален набор от умения, които представляват специализирани знания или „задълбочени познания“ в конкретна област (напр. наука; ИКТ; инженерни науки; социални науки);
- @ Хоризонтален набор от умения, които представляват „напречни умения“ (напр. водене на преговори; критично мислене; конструктивно и системно ориентирано мислене, бизнес и предприемачество, и т.н.), които правят възможно сътрудничеството през различни граници.
- @ И двата- хоризонталният и вертикалният набор от умения изискват основно ниво на потребителски умения за ИКТ, както е определено от Европейската комисията.

Макар електронните лидери да следва да притежават Т-образно портфолио от умения, разпределението на сферите специализирани знания може да е различно в зависимост от това за какви съвкупности от дейности отговаря електронният лидер. Успешните организации трябва да могат да осъществяват (било то с вътрешни или външни ресурси) осем общи цели и съответни съвкупности от дейности, като използват ИКТ по конкурентен начин:

- @ Управление на информацията и сигурност;
- @ Управление и доставка на ИТ услуги;
- @ Бизнес развитие, продажби и маркетинг;
- @ Управление на бизнес процеси;
- @ Програмиране и управление на проекти;
- @ Управление на глобалното снабдяване;
- @ Архитектура на предприятието;
- @ Разработване и внедряване на решения.

Всяка от осемте съвкупности от дейности изисква или стратегическо разбиране (да се знае какво е възможно), или практическо разбиране (да се знае как бъде постигнато възможното) на даден набор от умения. От директора на отдела по маркетинг например се очаква да има стратегическо разбиране за технология, като например социални медии и анализи, и практическо разбиране за измерването и моделирането на потребителското поведение. От друга страна, корпоративните архитекти трябва да имат практическо разбиране за ИКТ системи и как да дефинират и управляват взаимни зависимости (напр. между ИКТ, бизнес процеси и данни), както и специализирани знания относно функциите,

продуктите и сектора, за да се гарантира, че корпоративната архитектура поддържа оперативен модел, който е най-подходящ за организацията предвид стратегията ѝ.

ОБЛАСТИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите специалисти от специалността ЕЛ могат успешно да работят като:

- @ Мениджъри на ИКТ услуги (ISCO 1330)
- @ Други мениджъри ISCO 112, 121, 123, 131, 1332, 134, 141, 142, 143):
  - Управляващи директори и изпълнителни директори
  - Мениджъри на бизнес и административни услуги
  - Мениджъри по продажби и маркетинг
  - Ръководители на изследователска и развойна дейност
  - Мениджъри в селското стопанство, горите и рибарството
  - Мениджъри на професионални услуги (други)
- @ Предприемачи

Завършилите специалността могат да се реализират успешно и на ръководни длъжности в обществени организации и в непроизводствени сфери (транспорт, логистика, медицина, опазване на околната среда, сградна автоматизация, строителство и др.).

Квалификационната характеристика е приета от Временния Академичен Съвет на МВУИЕЛ „Махатма Ганди“ с Протокол № 01/01.03.2019 г.